

ΓΙΑΤΙ ΤΑΧΘΗΚΕ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ

Τα κίνητρα και οι ερμηνείες της πρότασης Σημίτη

«Έχει μεγάλο μίσος για τον πρωθυπουργό. Επιδιώκει να ανασυστήσει την εκσυγχρονιστική πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ», είναι οι πιο διαδεδομένες εξηγήσεις

Του **ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΠΑ** pappas@enet.gr

Πυρά από εκθρικές και φίλιες δυνάμεις δέχτηκε ο Κώστας Σημίτης για την πρότασή του περί αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους. Επισήμως η κυβέρνηση κράτησε χαμηλούς τόνους, ωστόσο στο παρασκήνιο κυκλοφορούν πολλές ερμηνείες για το τι ώθησε τον πρώην πρωθυπουργό. Στην πρώτη φάση διατυπώθηκε η ερώτηση: «Μήπως ο Σημίτης λειτούργησε σαν "λαγός" της κυβέρνησης και σε συνεννόηση με το πρωθυπουργικό περιβάλλον;».

Την εκδοχή αυτή ήρθε να ενισχύσει η πληροφορία ότι ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου είχε συναντηθεί με τον κ. Σημίτη πριν από μερικές εβδομάδες και ο πρώην πρωθυπουργός τον προειδήσε για το διάβημα που σκεφτόταν να κάνει λίγο αργότερα. Και το μέγαρο Μαξίμου και το περιβάλλον του πρώην πρωθυπουργού διαψεύδουν ότι υπήρχε συμφωνία, ενώ από την πλευρά του κ. Παπακωνσταντίνου επιβεβαιώνεται η επαφή, όχι όμως και η φήμη ότι οι δύο άνδρες ασχολήθηκαν με την αναδιάρθρωση.

Αφού απορρίπτεται το σενάριο της προσυνομιλίας, ανοίγει ο δρόμος για τις άλλες ερμηνείες σε ό,τι αφορά τα κίνητρα του Κ. Σημίτη. Τρεις είναι οι πιο διαδεδομένες:

Πρώτη: Η μεγάλη παράδοση που έχει το ΠΑΣΟΚ στις θεωρίες συνωμοσίας και στο κυνήγι μαγισσών (κληρονομιά από την αριστερά) δεν θα μπορούσε να μην ενεργοποιηθεί, ειδικότερα τώρα που στη δημόσια σκηνή δεσπόζουν οι αντιλήψεις που θέλουν τους ξένους να απεργάζονται σχέδια χειραγώγησης του δύστροπου ελληνικού λαού. Σύμφωνα λοιπόν μ' αυτήν την «ανάλυση», «ο Σημίτης πρακτορεύει γερμανικά συμφέροντα. Αυτά πιέζουν για την αναδιάρθρωση και ο Σημίτης έσπευσε να τα στηρίξει, προετοιμάζοντας το έδαφος».

Οι θεωρίες συνωμοσίας, για να έχουν στοιχειώδεις πιθανότητες διείδυσης στην κοινή γνώμη, χρειάζονται μια αληθοφανή βάση εκκίνησης. Στην προκειμένη περίπτωση το υλικό για να στηθεί η θεωρία αρύεται από τις παραδοσιακές σχέσεις του πρώην πρωθυπουργού με τη Γερμανία και ειδικότερα με τον αδελφό του, ο οποίος είναι παράγοντας της γερμανικής διοίκησης.

Κορυφαίος υπουργός από τον οποίο ζητήσαμε να αξιολογήσει την πρωτοβουλία Σημίτη μάς είπε χαρακτηριστικά: «Η είναι αφελής ή είναι πολύ πονηρή». Το ενδεχόμενο να ξέρει ο Κ. Σημίτης, λόγω ακριβώς των σχέσεών του με το πολιτικό προσωπικό της Γερμανίας, τις διεργασίες που συντελούνται στη χώρα αυτή και να μίλησε για να μπορεί εκ των υστέρων να ισχυριστεί ότι δικαιώθηκε, μάλλον δεν απασχολεί τους συνωμοσιολόγους. Το βρίσκουν προφανώς αναίμικο.

Δεύτερη: Η κίνηση Σημίτη, υποστηρίζουν ορισμένοι στην Ιπποκράτους, πρέπει να αποδοθεί στο μίσος του για τον Γ. Παπανδρέου. Πράγματι, στην πολιτική συχνά τα προσωπικά σκοτίζουν την κρίση και επηρεάζουν καθοριστικά τις συμπεριφορές. Παραβιάζουμε ανοιχτές θύρες αν πούμε ότι ανάμεσα στον Κ. Σημίτη και στον Γ. Παπανδρέου δεν υπάρχει επικοινωνία. Οι στενοί συνεργάτες από το 1996 μέχρι το 2004 δεν ανταλλάσσουν σήμερα ούτε ένα τηλεφώνημα.

Όπως λένε ψύχραιμα κυβερνητικά στελέχη, «είναι απαράδεκτο να μην μπορούν να βρουν σημείο επαφής ένας πρώην πρωθυπουργός και ένας εν ενεργεία πρωθυπουργός, πόσω μάλλον που ο ένας παρέδωσε στον άλλο την ηγεσία χωρίς ν' ανοίξει μύτη». Τα ίδια στελέχη παραδέχονται ότι έχουν ευθύνες και οι δύο: Ούτε ο Παπανδρέου κάλεσε μία φορά τον Σημίτη να κουβεντιάσουν και να ζητήσει τη γνώμη του, ούτε όμως ο Σημίτης προσφέρθηκε να βοηθήσει τον Παπανδρέου». Κοντολογίς, το γινάτι βγάζει μάτι...

Τρίτη: Η πιο πολιτική ερμηνεία είναι αυτή που συνδέει τη θορυβώδη παρέμβαση Σημίτη με την επιδίωξή του να ανασυστήσει την εκσυγχρονιστική πτέρυγα η οποία εδώ και κάμποσο καιρό είναι ακέφαλη, βολοδέρνει, φυλλορροεί, ψάχνεται ή έχει ενσωματωθεί στο νέο σύστημα εξουσίας. Τα γεγονότα, όμως, που είναι πεισματάρικα, δεν συνηγορούν υπέρ αυτής της εκδοχής. Οι πιο κοντινοί άνθρωποι στον πρώην πρωθυπουργό, είτε δημοσίως είτε ιδιωτικώς, διαφώνησαν με το περιεχόμενο της συνέντευξής του.

Κατά της αναδιάρθρωσης τάχθηκαν ο Ν. Χριστοδουλάκης, το alter ego του Σημίτη την περίοδο της οκταετίας, ο Γ. Παπαντωνίου, ο Β. Ράβανος, ο Γ. Στουρνάρας, ο Τ. Γιαννίτσας, ο Χρ. Βερελής, δηλαδή σχεδόν όλα τα πρωτοκλασάτα ονόματα της σημιτικής εποχής.

Ορισμένοι στην Ιπποκράτους υποστηρίζουν ότι η παρέμβαση Σημίτη μπορεί να αποδοθεί και στο μίσος που έχει για τον Γ. Παπανδρέου. Οι στενοί συνεργάτες από το 1996 μέχρι το 2004 δεν ανταλλάσσουν σήμερα ούτε ένα τηλεφώνημα!

Στον αντίποδα της εισήγησης Σημίτη είναι επίσης οι Γ. Φλωρίδης, Κ. Καρτάλης, Ν. Αλευράς και Ν. Μπίστης, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι μπορούμε να αποφύγουμε την αναδιάρθρωση υπό τρεις βασικές προϋποθέσεις: κατάλληλο πολιτικό προσωπικό, σχέδιο και βούληση. Επισφαινουν πάντως πως, για την ώρα, και οι τρεις είναι ζητούμενες!

Οι λεγόμενοι εκσυγχρονιστές δεν συγκροτούν σήμερα ρεύμα με την κλασική έννοια του όρου: δεν υπάρχει ενιαία αντίληψη για το διά ταύτα, δεν συνεννοούνται μεταξύ τους για το τι θα κάνουν στη Βουλή, δεν έχουν επικεφαλής και μόνο σε ψηφοφορίες για ήσσονος σημασίας ζητήματα (π.χ. εκλογή μελών του Πολιτικού Συμβουλίου) καταφέρνουν να καταλήξουν σε κοινή πρόταση για τα πρόσωπα.

Ο κατακερματισμός είναι εμφανής. Υπάρχει η ομάδα των «τριών» (Φλωρίδης, Αλευράς, Καρτάλης), την οποία πλαισιώνει ο πρώην υφυπουργός Ν. Μπίστης, ενώ εσχάτως εμφανίστηκε και το «μπλοκ των πέντε» (Γ. Νικολάου, Μ. Σταυρακάκης, Σ. Μανίκας, Β. Μαλέσιος, Γ. Θωμάς) με ένα πολύ σκληρό

κείμενο, έμφορτο αιχμών για την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό και με δυσόιωνες προβλέψεις για το μέλλον της παράταξης. Τα πέντε αυτά μέλη του Εθνικού Συμβουλίου επιχειρήσαν να διευρύνουν τον κύκλο των υπογραφών, αλλά η προσπάθεια δεν τελεσφόρησε.

Ουδείς εκ των παραπάνω έχει συστηματική επαφή με τον Κ. Σημίτη. Οι σχέσεις τους παραμένουν φιλικές, αλλά έως εκεί. Αλλωστε ο κ. Σημίτης (έτσι τουλάχιστον λένε όσοι συζητούν μαζί του) δεν επιθυμεί να επιστρέψει στο προσκήνιο ως ομαδάρχης. Ούτε και ως επικεφαλής κυβέρνησης εκ προσωπικοτήτων, σύμφωνα με ένα άλλο ευφάνταστο σενάριο, το οποίο κρεώνεται σε επιχειρηματικούς κύκλους. Όπως είπε στην «Κ.Ε.» συνομιλητής του «ο πρώην πρωθυπουργός έχει την άποψη ότι την αναδιάρθρωση θα μπορούσαμε να την αποτρέψουμε, αν η κυβέρνηση προχωρούσε γρήγορα στο πεδίο των μεταρρυθμίσεων. Δεν πιστεύει όμως ότι θα καταφέρει να ξεπεράσει τα εμπόδια και γι' αυτό τοποθετήθηκε με τόσο σαφήνεια».